

Opetuksen ja ohjauksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunn itelma 2021-2023

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	3
2	TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN KÄSITTEET	4
2.1	Tasa-arvo	4
2.2	Yhdenvertaisuus.....	4
3	SYRJINTÄ JA HÄIRINTÄ TEKOINA	5
3.1	Syrjintä	5
3.2	Häirintä	5
4	TOIMENPITEET TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMISEKSI RIVERIASSA.....	6
5	TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTILANNE JA ARVIO AIEMMISTA TOIMENPITEISTÄ.....	7
5.1	Selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta.....	7
5.2	Arvio vuosien 2016-2019 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteistä ja tuloksista.....	7
5.3	Opiskelijavalinta 2019.....	8
6	SUUNNITELMAN TOIMEENPANO.....	9
6.1	Toimenpiteet vuonna 2021.....	9
6.2	Toimenpiteet opiskelijavalintaan 2021–2023	10
6.3	Toimenpiteet opetukseen ja ohjaukseen 2021–2023	10
6.4	Toimenpiteet oppimisympäristön kehittämiseen 2021–2023	11
6.5	Toimenpiteet arviointiin 2021–2023	12
6.6	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustoimien seuranta 2021–2023	12

1 JOHDANTO

Tämä vuosille 2021-2023 laadittu tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivittää edellisen, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän vuoteen 2019 ulottuneen suunnitelman. Uusia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimenpiteitä on työstetty Riverian opiskelijakunnan hallituksessa.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa- arvosta (30.12.2014/1329 5§, 5a§, 6c§) velvoittaa oppilaitoksia laatimaan vuosittaiset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa.

5 § Tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa ja opetuksessa

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

5 a § Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

6 c § Sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy

Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvoite tulee ottaa huomioon oppilaitoksen ja työnantajan 5 a ja 6 a §:n mukaisia tasa-arvosuunnitelmia valmisteltaessa ja tasa-arvoa edistävästä toimenpiteistä päätettäessä.

Myös laki yhdenvertaisuudesta (30.12.2014/1325, 6§) velvoittaa koulutuksenjärjestäjän tekemään suunnitelman siitä, millä tavalla koulutuksen järjestäjä edistää yhdenvertaisuutta oppilaitoksissa.

6 § Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

Tasa-arvolaki korostaa toiminnan kehittämistä ja [Opetushallitus](#) ehdottaa, että oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimet suunnitellaan toiminnallisina. Suunnitelmat voidaan laatia myös yhtenä asiakirjana.

Keskeistä suunnittelussa ovat käytännön toimenpiteet, eli tasa-arvo ja yhdenvertaisuus riverialaisten arjessa. Riveriassa aihepiiriä käsitellään myös opinnoissa. Suunnitelma ja opinnot antavat toimivia työkaluja arkisten

tilanteiden käsittelyyn tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Tavoitteena on suunnitelma, jonka toimenpiteet toteutettavat tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

2 TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN KÄSITTEET

Yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua ja kehittää itseään, saada palveluita ja edetä työuralla ovat ammattilaisen koulutuksen keskeisiä tavoitteita. Oppilaitokselle ja koulutuksenjärjestäjälle tavoite tarkoittaa sitä, että autamme jokaista opiskelijaa saavuttamaan omat tavoitteensa.

Riveria on kulttuurisesti monimuotoinen yhteisö. Yhdenkään meillä opiskelevan ja työskentelevän ihmisen lähtökohdat, kuten ikä, tausta tai henkilökohtaiset ominaisuudet eivät saa vaikuttaa opiskelun tai opetuksen laatuun. Oheiseen taulukkoon (Taulukko 1.) on koottu *esimerkkejä* tavoitteista, joiden avulla voimme koulussa kampaata kulttuuriin tai ominaisuuksiin liittyviä ennako-oletuksia. Oppilaitoksissa hyvä aikomus ja **tavoite ei** kuitenkaan riitä. Koulutuksenjärjestäjän on **osoitettava** myös **toimenpide**, joka toteuttaa opiskelijan perusoikeudet käytännössä. Toimenpide on suunniteltava sellaiseksi, että se tuottaa arjen yhdenvertaisuutta. Toimenpide on kuvaus tasa-arvoa tai yhdenvertaisuutta tuottavasta toiminnasta. Esimerkiksi ”Nimetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusyh-teyshenkilö” tai ”Johdon ja henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutus osana Riveria2025 –ohjelmaa”.

Sukupuoli <ul style="list-style-type: none"> - eri sukupuolten huomiointi opetusmateriaaleissa - oletuksia tuen tarpeesta ei tehdä sukupuolen perusteella - sukupuolen huomiointi opetuksessa sekä oppimisympäristöissä - sukupuolineutraalit wc:t - tasapuolinen kohtelu sukupuolesta riippumatta - koulutusten markkinointi sukupuolineutraalisti 	Terveys <ul style="list-style-type: none"> - esteettömyys - selkeä viestintä opiskelun ja ammatin terveysrajoituksista - ergonomia - fyysisten ja psyykkisten rajoitteiden huomiointi koulutuksessa 	Ikä <ul style="list-style-type: none"> - iän huomiointi opetusmateriaaleissa - tuen tarpeen arviointi iästä riippumatta - eri ikäisten opiskelijoiden vaikutukset ryhmähenkeen, opetukseen ja ohjaukseen huomioitava - järjestetään toimintaa niin, että eri ikäiset opiskelijat tutustuvat toisiinsa
Kieli <ul style="list-style-type: none"> - puutteellisen kielitaidon parantamismahdollisuudet - selkokielinen ohjeistus - yleisimmät opastukset englanniksi ja venäjäksi - varmistetaan opetuksen ja ohjeiden ymmärtäminen 	Uskonto <ul style="list-style-type: none"> - yksilöä ei arvioida uskonnon perusteella - uskontoja pidetään samanarvoisina - tutustutaan eri uskontoihin - etsitään uskontoja yhdistäviä tekijöitä 	Ulkonäkö <ul style="list-style-type: none"> - Ihonväriä ei huomioida puheessa - Kohtelu on yhdenvertaista riippumatta ihonväristä - vammaisuus - pukeutuminen - ihmisen kokoa ja ulkonäköä ei kommentoida
Kulttuuri <ul style="list-style-type: none"> - tutustutaan erilaisiin kulttuureihin - viestitään suomalaisesta kulttuurista ja tavoista - eri kulttuureita pidetään samanarvoisina - etsitään eri kulttuureja yhdistäviä tekijöitä - oletuksia ei tehdä nimen perusteella 	Asuinpaikka <ul style="list-style-type: none"> - varmistetaan kulkemismahdollisuudet kouluun ja työssäoppimispaikoille - huomioidaan kulkuyhteydet opetusjärjestelyissä - 	Tiedot ja taidot <ul style="list-style-type: none"> - huomioidaan jokaisen vahvuudet - verrataan opiskelijoiden kehittymistä heidän omiin lähtökohtiinsa - arvioinnin on oltava objektiivista - opetusta ja ohjausta tarjotaan opiskelijan tarpeiden mukaisesti

Taulukko 1. Esimerkkejä yleisistä yhdenvertaisuustyön keinoista.

Oppimisympäristön on oltava sellainen, jossa jokaisen on turvallista opiskella ja tehdä työtä. Tämän työn onnistumiseksi meidän kaikkien on ymmärrettävä paitsi tasa-arvon, myös yhdenvertaisuuden merkitys oppilaitoksen arjessa.

2.1 TASA-ARVO

Tasa-arvo tarkoittaa sitä, että jokainen sukupuoli on yhtä arvokas. Suomessa tasa-arvo perustuu **lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta**. Laki kieltää kaiken seksuaalisuuteen ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän ja häirinnän. Aiemmin tasa-arvo ymmärrettiin lähinnä naisten ja miesten erilaisen arvostuksen kysymyksenä. Nykyisin tasa-arvo sisältää myös vapauden valita, onko sukupuoli omasta mielestä edes tärkeä ominaisuus. Tasa-arvo tarkoittaa siis vapautta olla ja ilmaista oma sukupuoli.

2.2 YHDENVERTAISUUS

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita. Oikeus olla sellainen kuin on, on yleinen ihmisoikeus. Suomessa perustuslaki määrää jokaiselle samat oikeudet. Perustuslain määräystä täsmentää laki yhdenvertaisuudesta. Laki yhdenvertaisuudesta kieltää syrjinnän, häirinnän, kohtuullisten mukautusten epäämisen, sekä ohjeen tai käsken syrjiä jotakuta. Myös syrjivä työpaikkailmoittelu on kielletty. Näitä määräyksiä on täsmennetty edelleen rikoslaisissa ja työläinsäädännössä.

3 SYRJINTÄ JA HÄIRINTÄ TEKOINA

3.1 SYRJINTÄ

Lain mukaan erilainen kohtelu on syrjintää, kun se johtuu ihmisen henkilökohtaisista ominaisuuksista. Syrjintä on kielletty laissa. Opiskelijana voit pyytää oppilaitosta muuttamaan toimintaa tai tehtyä päätöstä, jos sinua on kohdeltu jossain tilanteessa eri tavalla kuin toista opiskelijaa.

Ensin pitää kuitenkin selvittää, onko kohtelu syrjintää. Laki kieltää syrjinnän, joka johtuu henkilökohtaisista ominaisuuksista, kuten sukupuoli, ikä, etninen tai kansallinen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipiteet, vamma, terveydentila, seksuaalinen suuntautuminen tai muu yksilön ominaisuus.

Ihmistä voi kohdella eri tavalla kuin muita vain silloin, kun siihen on pätevä syy. Opiskelija voi esimerkiksi saada ammatillista ohjausta, vaikka muita samassa ryhmässä opiskelevia ei ohjata. Etninen alkuperä on pätevä syy saada opiskelua tukevaa lisäkoulutusta, silloin kun tavoitteena on yhdenvertaisuus kantaväestön kanssa. Pätevät syyt on lueteltu Yhdenvertaisuuslaissa ([§11](#)).

Kohtelu voi siis olla erilaista, jos sen avulla pyritään parantamaan mahdollisuuksia osallistua. Silloin puhutaan positiivisesta syrjinnästä (Laki yhdenvertaisuudesta, [§9](#)).

3.2 HÄIRINTÄ

Häirintää on sellainen käyttäytyminen ja toiminta, joka loukkaa toisen (tai useamman) henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta. Häirintä voi olla tietoista tai tiedostamatonta, mutta riittää, että se on ei-toivottua. Voi olla, että häirintään ei liity mitään seksuaalista.

Seksuaalista häirintää on kaikki toiminta, joka halventaa ja on luonteeltaan seksuaalista.

Häirintää on esimerkiksi

- vihamielinen ja ahdistava puhe
- nöyryyttävä katsominen
- ikävä tai satuttava koskeminen

Jos ihminen ei halua, että häntä katsotaan seksuaalisena olentona, mutta toinen tekee niin siitä huolimatta, niin häirintä on tosiasia. Häirintä voi olla liian tiivistä tuijottamista, erilaisia merkkejä tai tietoista katseen vaeltelua. Jokaisella ihmisellä on oikeus tulla nähdyksi sellaisena kuin haluaa, ilman, että hänen ruumiinosiaan kommentoidaan tai kosketaan.

Kun häirintä perustuu sukupuoleen, niin sukupuoli, sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaiseminen aiheuttaa ei-toivottua käytöstä. Häirintä, joka loukkaa ihmisen henkistä tai fyysistä koskemattomuutta näistä syistä, on sukupuoleen perustuvaa häirintää. Toiminta on sukupuolista häirintää, jos se luo ilmapiirin, jonka yksilö kokee sukupuolensa perusteella uhkaavana, vihamielisenä, halventavana, nöyryyttävänä tai ahdistavana.

Häirintä voi olla tietoista ja tarkoitettua, mutta se voi olla myös tosiasiallista. Tosiasiallinen häirintä on sellaista, joka nöyryyttää, vaikka se ei olisi sellaiseksi tarkoitettu. Esimerkiksi opiskelijoiden keskuudessa "viaton" homoksi, huoraksi, tai vammaiseksi haukkuminen on tosiasiaa häirintää, jos ihminen kokee sen häiritsevänä. Lisäksi tällainen nimittely loukkaa nimittelyssä käytetyn ryhmän ihmisarvoa ja perusoikeuksia.

Koulutuksen järjestäjä on vastuussa opiskelu- ja oppimisympäristön kokonaisturvallisuudesta. Jos sinua opiskelijana häiritään ja ilmoitat sen oppilaitoksen edustajalle, asian selvittäminen ja jatkotoimenpiteet ovat oppilaitoksen vastuulla. Fyysinen tai henkinen väkivalta on rikos, jonka voit ilmoittaa myös poliisille. Riveriassa häirinnän ilmoittamiseen luodaan menettelytapa ja toimintaohje.

4 TOIMENPITEET TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMISEKSI RIVERIASSA

Riverian keskeinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustavoite vuosina 2021-2023 on opiskelijoiden osallisuus, oppiminen ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen. Käytännössä osin jo hyväksi havaitut tavoitteet ja toimenpiteet ovat seuraavia:

- Riverian henkilöstö osallistuu sekä pedagogiseen, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutukseen osana Riveria 2025 -ohjelmaa.
- Yhtenäistämme ja uudistamme haku- ja valintaprosessit. Prosessiin lisätään ohjaus, jotta jokainen opiskelija osaa aloittaa opinnot ja valita itselleen sopivan oppimisympäristön.
- Varmistamme, että Riveriaan opiskelijaksi valittu pystyy suorittamaan suomenkielisen tutkinnon, toimenpiteinä esimerkiksi kielikoe tai -koulutus ja opintojen uudelleenjärjestäminen.
- Varmistamme, että Riverian oppimisympäristöt ovat turvallisia.
- Kiusaamis- tai häirintätapauksissa toimimme suunnitelman opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä mukaisesti.
- Varmistamme, että oppimateriaalit ovat jokaisen opiskelijan saavutettavissa esimerkiksi kielen ja kuvaston suhteen.
- Opiskelijan tiedot, taidot ja tavoitteet määrittelevät yksilöllisen oppimisen polun. Tarjoamme opiskelun tueksi valmentavia opintoja, pienryhmäopetusta sekä opintopajoja.
- Riveriassa jokainen opiskelija ja henkilöstön edustaja on osa opiskeluyhteisöä. Osallistuminen opiskelija-toimintaan opinnollistetaan ja aihepiiri on esillä opiskelijoille suunnatuissa kyselyissä.
- Jatkamme vuonna 2018 aloitettua Kipinätreffit -toimintaa ja kehitämme sen alle uusia, esimerkiksi etä-järjestelyin toteutettavia muotoja.
- Riverian opiskelijoiden ja johdon tapaamisia järjestetään jatkossakin neljä kertaa vuodessa ja Riverian kampuksilla toteutetaan kerran vuodessa kampuskuulumiset.
- Huoltajafoorumeissa ja huoltajien illoissa kuulemme huoltajien näkemyksiä koulutuksen järjestämiseen ja opiskelijoiden olosuhteisiin liittyvissä asioissa.

Toimenpiteet kuvaillaan tarkemmin luvussa kuusi. Alla oleva taulukko kokoaa lakisäätteiset toimenpiteet osa-alueittain.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimien lakisäätteiset osa-alueet	Vuosien 2021-2023 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimenpiteet Riveriassa osa-alueittain
Opiskelijavalinta	mielikuvamarkkinointi yhtenäistetään valintaprosessit valinnan jälkeinen ohjaus ja tiedottaminen - selvitetään opiskelijan koulutus- ja (osa)tutkintotavoite
Opetuksen järjestäminen	yhdenmukainen toimintatapa ja -kulttuuri - strateginen suunnitelma Riveria 2025 - pedagoginen suunnitelma 2020 jatketaan oppimisympäristöjen kehittämistä - osoitetaan kehittämiseen resurssi ja toimivat menettelyt vahvistetaan opiskelijan osallisuutta ja osallistumisen mahdollisuuksia sukupuolisensitiivisyys ja yhdenvertaisuus opetus- ja ohjaustilanteissa - huomioidaan oppimiserot - monipuoliset opiskelumenetelmät ja välineet - tarjotaan valmentavia opintoja ja vahvistetaan opiskelunvalmiuksia
Arviointi	noudattaa valtakunnallisia tutkinnon perusteita - yhtenäiset arviointikriteerit - vahva osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessi - hankitun osaamisen osoittaminen (näyttö, osos, valos) - toteutussuunnitelmat toteuttavat opetussuunnitelmaa - kriteerit osaamistason mukauttamiseen

	<p>varmistetaan arviointiosaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - vahvistetaan opetushenkilöstön pedagogista ja arviointiosaamista - vahvistetaan opiskelijan taitoa osoittaa ja arvioida oma osaaminen - henkilökohtainen osaamisen hankkimisen ja osoittamisen suunnittelu (HOKS) osaksi opiskelijan opiskelu- ja urasuunnittelua
Oppimisympäristöt	<p>luokkaopetus, verkko-opetus, opintopajat, työelämä, verkkoyhteisöt oppimisympäristöjen turvallisuus oppimisympäristöjen ja opiskelumateriaalin saavutettavuus varmistetaan digi- ja tekniset valmiudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetushenkilöstön osaaminen - opiskelijan osaaminen (Digistartti: verkkovälineiden käyttöönotto) - tekninen toimintavarmuus, osaaminen ja toiminnot ”omassa talossa”

Taulukko 2. Riverian tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimenpiteet (2021-2023) osa-alueittain.

5 TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTILANNE JA ARVIO AIEMMISTA TOIMENPITEISTÄ

5.1 SELVITYS OPPILAITOKSEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTILANTEESTA

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lähtötilannetta on Riveriassa kartoitettu valtakunnallisten tulo-, olo- ja päättökysymysten vuosien 2018-2019 vastauksista. Jatkossa tavoitteiden seurantaan kehitetään toimenpiteistä johdetut mittarit.

5.2 ARVIO VUOSIEN 2016-2019 TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMAN TOIMENPITEISTÄ JA TULOKSISTA

Vuosien 2016-2019 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa keskityttiin opiskelijoiden rekrytointiin ja opiskelijavalintaan liittyviin toimenpiteisiin. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoselvityksen perusteella suunnittelukauden 2016-2019 edistämistavoitteiksi ja toimenpiteiksi Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymässä linjattiin seuraavat asiat: opiskelijaksi ottaminen, opetuksen järjestäminen ja arviointi.

Opiskelijaksi ottamisessa tavoite oli sukupuolten välisen tasa-arvon lisääminen tiedottamisessa ja markkinoinnissa. Mittarina esitteissä ja esittelijöinä haluttiin nähdä jatkossa molempia sukupuolia tasapuolisesti. Viestintäpalveluita pyydettiin valmistelemaan esitteet englanniksi.

Tulos:

Vuonna 2020 Riverian verkkosivusto riveria.fi esittää eri ikäiset ja näköiset opiskelijat monipuolisissa ammatti-tehtävissä, joissa sukupuoli ei järjestelmällisesti toista perinteisiä ammatinvalintoja. Havaittavissa oleva etninen tausta näkyy lähinnä maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen kuvastossa. Riveriassa tietoa koulutustarjonnasta tarjotaan myös englannin kielellä.

Opetuksen järjestämisessä oli viisi tavoitetta. Tavoitteet olivat luottamus epäkohtien käsittelyyn ja jatkotoimenpiteisiin, tieto sovittelun mahdollisuudesta, suvaitsevaisuuden lisääminen ja sukupuolisen häirinnän vähentäminen, sekä opiskelijoiden vakaumuksen huomioiminen opiskelijaruokailussa. Mittariksi on sovittu tulo-, olo-, päättö- ja muut kyselyt. Tutkimme Riverian tilannetta vuoden 2018 aloituskyselyn, vuoden 2019 olokyselyn, vuoden 2019 Amispalautteen ja kouluterveyskyselyn 2019 tuloksista. Otos kyselytuloksista liitteenä (liite 2).

Tulos:

Luottamus epäkohtien käsittelyyn ja jatkotoimenpiteisiin on kysymys, johon on vaikea vastata aloitus-, olokyselyn ja amispalautteen perusteella. Amispalautteen 2019 perusteella opiskelijat kuitenkin kokevat, että kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään on puututtu Riveriassa vähintään kohtuullisesti (Riveria 3,72 – koko maa 3,67).

Tieto sovittelun mahdollisuudesta. Sovittelumallia ei juuri käytetty vuosina 2016-2019.

Aloitus- ja olokyselyn 2017-2018 sekä Amispalautteen 2019 vastausten perusteella kiusaamista koetaan ja huomataan vähemmän kuin vuonna 2017. Tyttöjen kokemus ja huomaama kiusaaminen on lisääntynyt ja poikien puolestaan vähentynyt. Säännöllisesti kiusattujen tyttöjen määrä on lisääntynyt ja poikien vähentynyt. Samoin säännöllisesti kiusaavien tyttöjen määrä on lisääntynyt ja poikien vähentynyt.

Opiskeluympäristö koetaan kuitenkin turvalliseksi. Opiskelijat kokevat, että heitä kohdellaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Arviointi on kriteeriperusteista. Amispalautteen 2019 arvio kohtelun tasa-arvosta ja oppilaitoksen olosuhteista on aloituskyselyä parempi.

Suvaitsevaisuuden tason muutoksia ei voi arvioida vuosien 2017-2019 vastauksien perusteella, sillä sitä ei kysytty suoraan. Opiskelijoita on tulo-, olo- ja päättökyselyn perusteella kuitenkin kohdeltu oppilaitoksessa yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti (*Amispalautte 2019* Riveria 4,20 – koko maa 4,24).

Sukupuolisen ja seksuaalisen häirinnän suhteen tilanne on huonompi. Huolestuttavaa on etenkin se, että valtakunnallisessa kouluterveyskyselyssä häirintää on raportoitu vuonna 2019 huomattavasti enemmän kuin vuonna 2017. Toisaalta häirintä koulussa on yhä vähäistä, kun sitä tarkastellaan suhteessa opiskelijoiden muuhun elämään. Raportoitu seksuaalinen häirintä koulussa on lisääntynyt. Vuoteen 2017 verrattuna seksuaalinen häirintä on lisääntynyt noin 50%. Tytöt ovat häirinnän kohteena huomattavasti useammin kuin pojat. (*Kouluterveyskysely 2019*.) Riverian vuoteen 2023 ulottuvassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa ehdotetaan useita keinoja häirinnän käsittelyyn ja toimenpiteiksi.

Opiskelijaruokailu. Opiskelija voi ilmoittaa ja saada vakaumuksensa mukaisen ruokavalion.

Arvioinnissa tavoite oli kiinnittää huomio sukupuolten fyysisen eroon, henkilön elämäntilanteen ja aiempien arviointien merkitykseen. Mittarina tulo-, olo-, -päättökyselyt. Myös työpaikkaohjaajien kouluttamista pidettiin tärkeänä. Mittarina koulutettujen ohjaajien määrä.

Tulos:

Osaamista on Riveriassa arvioitu palautteiden perusteella arviointikriteerien mukaisesti läpi opintojen. Arvioinnin koetaan pääosin perustuvan ammattitaitoon ja asiantuntemukseen.

Ohjausosaaminen työpaikoilla. Vuonna 2019 työpaikkaohjaajia on Joensuussa koulutettu 184. Myös toimialoilla koulutetaan työpaikkaohjaajia, mutta koulutusmääristä ei ole tilastoitua tietoa. Positiivista on etenkin se, että yritykset pyytävät koulutusta.

5.3 OPISKELIJAVALINTA 2019

Yhteishaku 2019

Hakeneet/valitut	Hakeneet %		Valitut %	
Sukupuoli	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
% kaikista	62	38	59	41
Hakijoiden määrä	2333	1419	646	446

Jatkuva haku 1.1.-2.12.2019

	Hakijat (4976)		Valitut (1825)		Vahvistaneet (1627)		Äidinkieli muu kuin suomi	

Sukupuoli	Mies	Nainen	Mies	Nainen	Mies	Nainen	Mies	Nainen
% kaikista	42	58	40	60	40	60	39	61
Hakijoiden määrä	2100	2862	731	1094	654	973		
% valituista (yhteensä miehet ja naiset)							11	

Sukupuolittuneisuus koulutukseen hakeutumisessa alojen välillä on merkittävä (tekniset vs. hoiva-alat). Tarkemmat haku- ja valintatiedot liitteessä (liite 2).

Koulutuksenjärjestäjän on mahdollista vaikuttaa hakeutumiseen esimerkiksi markkinointimateriaalin ja mielikuva-markkinoinnin keinoin. Myös Riveria kannustaa opiskelijoita hakeutumaan sukupuolelle epätyypillisille aloille. Hakeutuminen ja alan valinta ovat kuitenkin sidoksissa oppilaitoksia laajemmin koko yhteiskunnan ja työelämän sukupuolijärjestykseen. Koulutuksen järjestäjänä Riverian keskeisin velvollisuus on varmistaa, että koulutuksemme on tasa-arvotoimissaan yhdenvertainen, sillä oppimisen tilan on oltava jokaiselle turvallinen. Parhaimmillaan oppilaitoksen oma toiminta osoittaa opiskelijoille sen, mitä tasa-arvo eri aloilla tarkoittaa, ja millaiset tekijät ehkäisevät eriarvoisuutta.

6 SUUNNITELMAN TOIMEENPANO

6.1 TOIMENPITEET VUONNA 2021

Tavoite: Koulutuksenjärjestäjä osoittaa opetuksen ja ohjauksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustavoitteet ja -toimenpiteet Riveriassa.

Toimenpide: Opiskelijoiden opetukseen ja ohjaukseen laadittu suunnitelma esittää vuosien 2021-2023 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustavoitteet ja Riveriassa käyttöön otettavat toimenpiteet. Koulutuksenjärjestäjä osoittaa toteutukseen tarvittavan taloudellisen ja henkilöresurssin. Riverian johtoryhmä hyväksyy opiskelijatoiminnan kehittäjän valmistelemän kolmivuotissuunnitelman ja esityksen jatkotoimenpiteistä. Uuden kolmivuotissuunnitelman tavoitteet asetetaan toisen vuoden seurannan yhteydessä ja tarkastellaan Riveria2025 strategisten tavoitteiden seurannan yhteydessä.

Mittari: Yhtymähallitus hyväksyy suunnitelman.

Tavoite: Opiskelija löytää opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja tietää kuka auttaa mahdollisissa ongelmatilanteissa.

Toimenpide: Nimetään Riverian tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusyhteyshenkilöksi opiskelijahuollon asiantuntija Anu Häikiö, anu.haikio@riveria.fi, 050 3101820

Nimetään opiskelijoiden luottamushenkilöksi opiskelijatoiminnan kehittäjä Janne Lilja, yhteystiedot janne.lilja@riveria.fi, 050 405 7758

Mittari: Yhdyshenkilöt ja heidän yhteystietonsa löytyvät vaivattomasti Riverian verkkosivulta. Linkki ajantasaiseen suunnitelmaan Opiskelijan oppaassa, osoitteessa riverialainen.fi.

Tavoite: Arjen tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja osallisuus Riveriassa.

Toimenpide: Jatketaan vuonna 2018 aloitettua kipinätreffit -toimintaa ja huoltajafoorumien järjestämistä. Hyödynnetään opiskelija- ja huoltajapalautteita myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimien kehittämisessä. Luodaan osallisuutta lisääviä toimintamalleja, kuten VIP, välittämisen ilmapiiri. Lisätään opintotarjontaan (valinnainen, 2+1osp), osallistava opintokokonaisuus, jonka sisältö vastaa ePerusteissa yhteisten tutkinnon osien osaamistavoitteita, esimerkiksi ”Opiskelija osallistuu yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen tai opiskelijatoimintaan”. Aihepiiri on esillä opiskelijoille suunnatuissa kyselyissä.

Mittari: Suunnitelman päivittäminen ja toteutuneiden toimenpiteiden tarkastelu vuosittain: opiskelijakunnan hallitus, opiskelijatoiminnan kehittäjä ja suunnitelman valmistelija.

Tavoite: Tunnistamme kiusaamisen ja rasismien arkisia ilmenemismuotoja.

Toimenpide: Vahvistetaan johdon, henkilöstön ja opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista. Johdon ja henkilöstön koulutus osana Riveria2025 -ohjelmaa.

Opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaaminen sisältyy opintoihin. Tarkistetaan opintosäällöt ja päivitetään opiskelumateriaali. Aiheen käsittelyyn opiskelijat ovat ehdottaneet myös massaluentoja (toteutus voi olla myös YouTube-luentoina, kuten Asenne-kanava).

Mittari: Seurantaporotti; opiskelijakyselyt. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Riverian arjessa on yksiköstä ja tutkinosta riippumatonta ja periaatteiltaan yhdenmukaista.

6.2 TOIMENPITEET OPISKELIJAVALINTAAN 2021–2023

Kehitämme yhdenvertaisuutta opiskelijavalinnoissa. Tiedostamme suomalaisten työmarkkinoiden sukupuolittuneisuuden ja toimimme käytettävissä olevien keinojen puitteissa niin, että sukupuoli ei ratkaise valikoitumista ammattiin.

Opintoihin kiinnittyminen tapahtuu jo valintaprosessissa, kun opiskelija osaa valita itselleen sopivan alan ja toimivat välineet. Riverian opiskelijavalinnassa keskeisin kehittämisen kohde on jatkuvan haun prosessi ja opintojen aloittaminen kesken vuotta, sillä moni jatkuvan haun kautta tulleista keskeyttää opinnot. Keskeyttämisen riski kasvaa, jos opiskelija ei pääse aloittamaan opintojaan heti, tai joutuu itselleen vääränlaiseen oppimisympäristöön.

Koulutuksenjärjestäjän tehtävä on suunnitella hakuprosessi ja ohjaus niin, että opiskelijat ovat aidosti yhdenvertaisia myös aloittaessaan opintoja.

Tavoite 2020–2023: Opiskelijavalintaprosessien yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Riveriassa opiskelijavalinta tapahtuu yhtenäisten haku- ja valintakriteerien perusteella. Opiskelijaksi hakeutumisen ajankohta, etninen tausta, ikä, fyysinen ominaisuus tai sukupuoli eivät estä koulutukseen hakeutumista. Koulutuksen järjestäjällä on suunnitelma siihen, miten jatkuvan haun kautta tulevat opiskelijat aloittavat opinnot ja kuinka opinnot toteutetaan käytännössä. Jokainen opiskelija saa ohjausta sekä opintojen aloituksessa, että oikean oppimisympäristön valinnassa.

Toimenpiteet (osa-alueittain):

Koulutukseen hakeutuminen – Ohjeet ja kriteerit

- selkeät hakukriteerit
- tutkinnon tai osatutkinnon erot (perustutkinto, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto)
- yhtenäiset valintaperusteet (eri aloilla ja yksiköissä)
- hakuohjeissa ja valintaoppaassa selkokieli ja päähakijaryhmien kieliversiot

Opiskelijaksi ottaminen – Haastattelijoiden osaaminen

- haastattelijat edustavat monenlaisia ihmisiä
- Riveria kouluttaa opiskelijavalintaan osallistuvat henkilöt
- valitsija tuntee ja ymmärtää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden opiskelijavalinnassa

Opiskelijaksi valittu pystyy suorittamaan suomenkielisen tutkinnon

- ei suomea äidinkielenään puhuvat hakijat osallistuvat kielikokeeseen
- Hakuprosessin selkeys ja (opiskelijaksi ottamiseen liittyvä) ohjaus osana valintaprosessia*
- jatkuvan haun ja ohjauksen prosesseja kehitetty Sujuvat omat polut, Sopus-hankkeessa vuosina 2018–2020
- perustutkinnon vaihtoehdot (tutkinnon osa, ammattitutkinto, erikoisammattitutkinto)
- opintojen aloittamisen todellinen ajankohta sovitaan opiskelijan kanssa
- opiskelija saa ohjausta ja tuntee tutkinnon rakenteen ja tutkinnon osien suorittamisen tavat

Jatko-ohjaus hakijalle, joka jää ilman tutkintotavoitteista opiskelupaikkaa

- Riverian opiskelijapalvelut
- muistutusviesti opiskelijalle, joka ei ole ottanut opiskelupaikkaa vastaan

Mittari: Koulutukseen hakeutuneet/valitut; valintaprosessin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutetut määrä/luku-vuosi; jatkuvan haun kautta hakeutuvat jatkaneet/keskeyttäneet; opiskelijakyselyt

6.3 TOIMENPITEET OPETUKSEEN JA OHJAUKSEEN 2021–2023

Riveriassa jokainen opiskelija ja henkilöstön edustaja on riverialainen ja siten myös osa opiskeluyhteisöä. Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opetus ja ohjaus on opiskelijan lähtötasosta riippumatta yhdenvertainen ja tutkintotavoitteisiin riittävä.

Toimenpiteet on suunniteltu siten, että Riveriassa paitsi opiskelijat, myös opetushenkilöstö ja johto tunnistavat, millä tavalla tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on osa toimintaa, toiminnan suunnittelua ja koulutuksen käytäntöjä.

Tavoite 2021–2023: Riveriassa osaamisen hankkiminen perustuu tutkinnon perusteissa määriteltyyn osaamista-voitteeseen. Opiskelija osaa määritellä omat tavoitteensa ja hankkia tarvittavan osaamisen. Opiskelija saa riittävästi ohjausta ja osaa valita valmiuksiensa perustella sopivan oppimisympäristön. Aiemmin hankittu osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan dokumenttien tai osoitetun osaamisen perusteella.

Toimenpide: Vahvistetaan omavalmentajien HOKS-osaamista osana Riveria2025 -ohjelmaa. Opetushenkilöstö osallistuu sisäiseen verkkokoulutukseen (moduuli 4).

Toimenpide: Opiskelijoiden yksilölliset HOKS-keskustelut ja osaamisen valmennus. HOKS-keskusteluissa kartoitetaan opiskelijan (ajankohtaiset) opiskelutarpeet, valitaan opiskelijalle sopivat oppimisympäristöt ja mahdolliset tuen muodot. Opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan dokumenttien perusteella.

Toimenpide: Omavalmentajan tuki opintojen ja työuran suunnitteluun. Riveriassa Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet on tarjottu verkko-opintona vuodesta 2018 lähtien. Opinnon keskeinen tavoite on tukea opiskelijan opintojen suunnittelua ja valmentautumista työelämään. Opinto on perustutkinto-opiskelijalle pakollinen (ePerusteet, 1 osaamispiste). Opinto tukee myös omavalmentajan työtä ja valmentamisen yhdenmukaisuutta.

Mittari: Riveriassa käytössä systemaattinen osaamisen osoittamisen käytäntö; Opiskelija- ja henkilöstökyselyt; opintojen läpäisyaste

Tavoite 2021–2023: Jokainen Riveriaan opiskelijaksi hyväksytty saa opiskelussa tarvittavat tiedot, taidot ja riittävät valmiudet. Jatketaan avointa opintopajatoimintaa. Arvioidaan systemaattisen pienryhmäopetuksen ja muun tuen järjestämisen edellytykset.

Suunnitellaan ja toteutetaan tarpeellisia tukimuotoja, valmiusopintoja, pienryhmäopetusta sekä opintopajoja.

Toimenpide: Lisätään tukitoimia suomi toisena kielenä (S2) -ryhmille

- kielitaidon kehittymistä tuetaan opintojen yhteydessä
- suomi toisena kielenä -opetuksen lisääminen ja tarjonta
- oppimateriaalin kieliversiot
- kielitaitoiset opettajat ja ohjaajat
- ratkaisuja oppimisen ongelmiin, kuten lukeminen, kirjoittaminen ja hahmottaminen
- yhteiset tukinnon osat voidaan ohjata suorittamaan opintojen loppuvaiheessa

Toimenpide: Jokainen opiskelija

- suorittaa verkkotyövälineiden peruskäyttöön perehdyttävän digistartin
- voi saada opiskeluvaihtoehtoja tukevia opintoja. Opiskelijat ovat toivoneet etenkin opiskelutekniikkavalmennusta. eRiveria tarjoaa valmiusopintoina äidinkieltä ja matematiikkaa.

Mittari: Opiskelija- ja henkilöstökyselyt

6.4 TOIMENPITEET OPPIMISYMPÄRISTÖN KEHITTÄMISEEN 2021–2023

Oppimisympäristön yhdenvertaisuus ja tasa-arvo tarkoittavat sitä, että jokaisella opiskelijaksi otetuilla on tosiasiallinen mahdollisuus opiskella perustutkinnon kaikki osa-alueet.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon esteitä voivat olla esimerkiksi fyysisten tilojen ahtaus, himmeä valaistus ja puuttuvat pysäköintipaikat. Este voi olla myös opasteiden puute tai sijainti sekä erilaiset viestinnän ongelmat, kuten kohderyhmän unohtaminen markkinointimateriaalista, tai verkkosivujen saavutettavuus. Saavutettavuus tarkoittaa viestinnän, materiaalin ja sanoman suunnittelua. Suunnittelussa on ajateltava käyttäjää. Tavoite on poistaa esteet, jotka asettavat käyttäjän eriarvoiseen asemaan. Keinoja ovat esimerkiksi kielivaihtoehdot, tasa-arvoinen kuvasto ja sanoman selkeys. Oppimateriaalissa saavutettavuus voi tarkoittaa sitä, että opiskeluun tarkoitettujen aineistojen voi lukea, kuunnella tai katsoa jonkin apuvälineen avulla. Apuväline voi olla tekstitys, lukuohjelma tai tekstiä suurentava sovellus.

Oppimisympäristön yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon esteet voivat olla myös psyykkisiä tai sosiaalisia. Tilat, joissa on samanaikaisesti paljon ihmisiä, voivat olla sosiaalisesti tai psyykkisesti rajoittavia, ja rauhattomia. Oppimisympäristöjen monimuotoisuus, valinnaiset oppimisen tavat ja etäoppimista tukevat opetusmenetelmät vahvistavat opintojen yhdenvertaisuutta.

Tavoite 2021–2023: Riveriaan opiskelijaksi valituille opinnot ovat esteettömiä ja saavutettavia.

Toimenpide: Tutkintoon kuuluvia opintoja voi suorittaa erilaisissa oppimisympäristöissä, myös verkossa. Lähiopetukseen osallistuminen ja työssäoppiminen edellyttää läsnäoloa ja oppimistehtävien tekemistä. Verkossa opiskelu on itsenäistä, joten oppimistehtävät voi sovittaa omaan aikatauluun. Opiskelua tuetaan tehtävistä saatavien palautteiden avulla, opintopajoilla ja yksilöllisen tarpeen mukaan myös erityisjärjestelyin.

Mittarit: Yhteisten aineiden opinnot ja ammatilliseen osaamiseen valmentavat tehtävät ovat jokaisen opiskelijan saatavilla erilaisissa oppimisympäristöissä, myös verkossa. Opiskelija voi valita opintotarjottimelta omaan opiskeluun ja lukujärjestykseensä sopivat opinnot.

Yhteisten tutkinnon osien opinnot ovat kaikki myös verkossa, Opi-oppimisympäristössä.

Ammatillisen osaamisen hankkimisen tehtävät ovat osin verkossa, Workseed-oppimisympäristössä.

Tavoite 2021–2023: Riveriassa kaikilla opiskelijoilla on oikeus esteettömään ja turvalliseen opiskeluympäristöön sekä koulussa että työpaikoilla. Riveriassa esteettömyys varmistetaan etenkin sellaisen henkilön näkökulmasta, jonka opiskelu edellyttää erityisjärjestelyjä.

Toimenpide: Vaadittavat erityisjärjestelyt arvioidaan ja toteutetaan opiskelijan tarpeen mukaan.

Mittari: Opiskelijakyselyt, Koulutuksen järjestämisen pedagoginen suunnitelma

Tavoite 2021–2023: Riveria sitoutuu tarkastelemaan toimintaa ohjaavia menettelyitä ja arvoja kriittisesti. Häirinnän arviointiin ohje. Ilmoittamista helpotetaan. Ilmoitetut kiusaamis- tai häirintätapaukset käsitellään suunnitellusti, ilman viivettä.

Toimenpide: Häirinnän, syrjinnän tai rasmin ilmenemistä tarkastellaan opiskelija- ja henkilöstökyselyissä säännöllisesti. Riveriassa yhteyshenkilöt on nimetty ja yhteydenottoon kannustetaan. Mahdollisten tapausten ilmiäntäminen on vaivatonta. Suunnitelma kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi on opiskelijoiden tiedossa. Suunnitelman ehdottamia toimenpiteitä käsitellään opinnoissa ja opiskelija tietää mistä suunnitelma löytyy.

Mittari: Ilmoitetut/käsitellyt häirintätapaukset/vuosi; opiskelijakyselyt, kouluterveyskysely ja työolobarometri. Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemisen suunnitelma, tapausten käsittelytapa sekä ilmoitus- ja arviointiohje ovat Opiskelijan oppaassa.

6.5 TOIMENPITEET ARVIOINTIIN 2021–2023

Tavoite 2021–2023: Riveriassa opiskelijan arviointi on tasapuolista ja perustuu suoritettavan tutkinnon osan opetussuunnitelmaan.

Opettaja selvittää opiskelijalle opinnon osaamistavoitteet ja arviointikriteerit sekä sen, miten opinto liittyy tutkinnon osan suorittamiseen. Arviointi voidaan mukauttaa silloin, kun opiskelijalla on opiskeltavassa aineessa erityisen tuen päätös. Mukauttaminen ja sen kohdistaminen eri aineisiin tai tehtäviin sovitaan yksilöllisesti erityisopettajan, aineenopettajan ja (alaikäisen) opiskelijan (huoltajan) kesken.

Toimenpide: Opiskelijan osaamista arvioidaan vain ePerusteissa määriteltyjen tavoitteiden osalta. Tutkinnon osan toteutussuunnitelma ja opinnon osaamistavoitteet vastaavat ePerusteissa osoitettuja arvioinnin kohteita.

Mittari: Arviointi vastaa ePerusteissa määriteltyä osaamista. Arvioinnin kriteerit ovat yhdenmukaiset ja opiskelijan saatavilla.

Tavoite 2021–2023: Työssäoppimisen osaamistavoitteet ovat selkeät.

Toimenpide: Työssäoppimisyksikön osaamistavoitteet selvitetään sekä opiskelijalle, että työpaikkaohjaajalle. ePerusteissa määritellyt osaamistavoitteet kuvataan käytännön työtehtävinä. Tehtävät suunnitellaan tutkinnon osittain alakohtaisissa opettajatyöryhmissä (esimerkiksi ammatillisten tehtävien digitalisoinnin yhteydessä). Tehtävien käytännön toteutus suunnitellaan opettajan, työpaikkaohjaajan ja opiskelijan kesken.

Tavoite 2021–2023: Osaamisen arviointi on työpaikasta riippumaton ja yhdenmukainen. Opiskelija tuntee arvioinnin periaatteet ja osaa tarvittaessa tehdä oikaisupyynnön. Näyttö osoittaa opiskelijan osaamisen käytännön työtehtävissä.

Toimenpide: Näyttöön sisältyy arviointikeskustelu, johon osallistuvat opettaja, opiskelija ja työpaikkaohjaaja. Työpaikkaohjaaja tuntee arvioitavan tutkinnon osan tavoitteet. Lain mukaan opettaja päättää kuitenkin arvostuksen.

Arviointikeskustelun yhteydessä opiskelijalle kerrotaan, että jos arviointi ei mittaa osaamista siten kuin osaaminen on opetussuunnitelmassa määritelty, niin opettajan arviointiin on mahdollista pyytää oikaisua. Opiskelijalle annetaan ohje oikaisupyynnön tekemiseen, ilman erillistä vaatimusta.

Mittari: Opiskelijakyselyt

6.6 TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUSTOIMIEN SEURANTA 2021–2023

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman hyväksyy Yhtymähallitus (Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän hallintosääntö 1.1.2020, luku 5, 20§). Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma päivitetään tarpeen mukaan, toimenpiteiden osalta vuosittain, toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi tehdään kolmen vuoden välein.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toimeenpanoa ja toteutusta seurataan suunnitelmakauden aikana erilaisissa oppilaitostilaisuuksissa ja oppilaitoksen johtotilaisuuksissa, isossa opiskelijahuolto-ryhmässä ja eri koulutusalojen opiskelijahuoltoryhmissä.

Tavoite 2020–2023: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä seuraa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotoimia. Seuran tulos raportoidaan henkilöstölle ja opiskelijoille. Raportin valmistelee opiskelijatoiminnan kehittäjä. Raportoinnin toteutumisesta vastaavat koulutuspäälliköt, toimialajohtajat ja rehtori.

Opiskelijoilla on nimetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä tai opiskelijaedustus henkilöstön tasa-arvoryhmässä.

Mittari: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmän raportti